

Денчик І. С.
аспірант ДВНЗ «Університет банківської справи»

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В умовах глобальної економіки сучасна професійна освіта відіграє ключову роль в поліпшенні перспектив соціально-економічного розвитку – вона сприяє динамізму економіки, розвитку знань і сучасних навичок, зниженню рівня нерівності. Україна з її багатою історією вищої школи і науково-технічного розвитку має гарні можливості модернізувати систему освіти та використовувати переваги, що відкриваються глобалізацією економіки. Професійна освіта має стати генератором нових ідей та технологій і забезпечити формування високоосвіченого людського ресурсу.

Досягнення національної та світової конкурентоспроможності професійної освіти неможливо без попереднього аналізу її сучасного стану, спрямованого на діагностику існуючих проблем і виявлення резервів, які сприяють їх ефективному вирішенню. Проведення такого дослідження потребує чіткого визначення та необхідного ступеня деталізації конкурентоспроможності у сфері професійної освіти. Тому необхідно проаналізувати зміст та виявити сукупність факторів, що впливають на її стан. Сучасні глобальні зміни в світі показують, що сфера освіти визначається і виділяється багатьма країнами як пріоритетний напрямок соціально-економічного розвитку, засіб підтримки конкурентоспроможності та лідируючого положення на світових ринках.

Рушійною силою сучасної світової економіки є знання в формі ідей та сучасних технологій. Різко зросли темпи змін та оновлення, товари й ресурси з легкістю переміщуються через національні кордони, швидко поширюються нові засоби зв'язку та обробки інформації.

Сприйнятливість навчальних закладів до змін є важливим фактором успіху. В першу чергу вони повинні відповідати потребам "економіки знань" в умовах глобальної конкуренції. Конкретними напрямками поліпшення професійної освіти можуть бути впровадження нових програм, розширення спектру ведення дослідних робіт та консультаційної діяльності для вітчизняних і міжнародних компаній та розвиток відносин співробітництва із закордонними навчальними закладами з високою репутацією і значними ресурсами [8].

Прагнучи поліпшення якості програм навчання, зміцнюючи зв'язок навчальних закладів з новими галузями та розширюючи масштаби професійної освіти, уряд отримує сильні переваги у вигляді майбутнього

підвищення темпів економічного зростання та зростання конкурентоспроможності в умовах глобальної економіки, заснованої на знаннях.

Для розвитку і поліпшення якості професійної освіти в Україні, перш за все, потрібно забезпечити:

- 1) створення соціально-економічних умов для пріоритетного розвитку професійної освіти;
- 2) нормативне фінансування освітніх установ;
- 3) стимулювання недержавних інвестицій в системах освіти, в тому числі шляхом надання податкових і митних пільг для юридичних і фізичних осіб, що беруть участь у розвитку освітніх установ;
- 4) залучення роботодавців та інших замовників кадрів до соціального партнерства та організації професійної освіти з метою задоволення потреби ринку праці;
- 5) правові умови функціонування і розвитку освітніх установ різних форм власності;
- 6) законодавче закріплення матеріальної, адміністративної та майнової відповідальності засновників освітніх установ і підвищення відповідальності роботодавців;
- 7) високу зайнятість працездатного населення;
- 8) стабільне фінансування установ освіти, дотримання трудового законодавства, в першу чергу в частині повної та своєчасної оплати праці;
- 9) реалізацію соціальних гарантій та пільг працівників освіти та учнів;
- 10) підтримку різних форм самоорганізації учнів як невід'ємну частину усієї системи освіти;
- 11) інтеграцію української системи освіти в світову освітню систему з урахуванням вітчизняного досвіду і традицій;
- 12) активний вихід на ринок освітніх послуг, широку участь установ професійної освіти та педагогів в міжнародних освітніх програмах міжнародних організацій та співтовариств.

Всі перелічені заходи з перетворення професійної освіти зумовлюють необхідність науково-методичного забезпечення, вимагають перегляду усталених (традиційних) підходів, пошуку нових принципів проектування змісту освіти, нових освітніх технологій. Шляхи модернізації професійної освіти передбачають вирішення трьох ключових взаємопов'язаних завдань: якості професійної освіти, її доступності та ефективності.

Список використаних джерел:

1. Левченко О. Сучасна безперервна професійна освіта та підготовка кадрів в Україні: основні проблеми та напрями трансформації в контексті

міжнародного досвіду [Текст] // Україна: аспекти праці. – 2006. – № 1. – С. 30-35.

2. Павлюк Т. І. Ринок праці: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Павлюк Тетяна Іванівна ; Вінниц. торг.екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – Вінниця : ВТЕІ КНЕУ, 2018. – 212 с.

3. Хаджирадева С. К. Сучасний контент професійного розвитку менеджерів освіти в умовах глобальних викликів та реформ [Текст]: монографія. Ч. 2 / [С. К. Хаджирадева, С. В. Воронова, Н. Є. Кравцова та ін.]. – 2017. – 164 с.